

ประกาศไขความ ใน พระราชบัญญัติ

ลักษณะปกครอง ท้องที่ ๒๒ มาตรา

มี พระบรมราชโองการ ดำรัสเหนือเกล้าฯ ให้ประกาศให้ทราบทั่วกัน ว่า ตามข้อ ความใน พระราช บัญญัติ ลักษณะ ปกครอง ท้องที่ รัตนโกสินทร ศก ๑๑๖ มาตรา ๑๐ ซึ่งว่า ด้วยห้าม มิให้ตั้ง ทหาร ซึ่งยัง อยู่ใน หน้า ที่ รับราชการ ประจำ เป็น ผู้ใหญ่บ้าน แห่งหนึ่ง กับ มาตรา ๒๑ ที่ว่า ด้วยโปรดเกล้าฯ พระราชทาน พระบรมราชา นุญาต ให้ผู้ใหญ่บ้าน ซึ่งเป็นไพร่ หดวง ฤ็ มีหน้าที่ ราชการ แต่ไม่ต้อง เสียเงิน ค่า ราชการ อีกแห่งหนึ่งนี้ เจ้ากระทรวงต่าง ๆ ซึ่ง มีหน้าที่ จะ ต้อง ปฏิบัติ ราชการ ตาม ข้อ ความ ใน พระราช บัญญัติ ยัง เข้าใจ ความ ไม่ตรงกัน จึง ทรง พระกรุณา โปรดเกล้าฯ ให้ ไข ความ ตาม พระราช บัญญัติ ทั้ง ๒ มาตรา ออกไว้ ให้เป็นที่ เข้าใจ ดังนี้ คือ

ข้อ ๑ ตาม ความใน มาตรา ๑๐ ซึ่งว่า ผู้ที่ ต้อง เลือก เป็น ผู้ใหญ่ บ้าน ต้อง มิใช่ เป็น ทหาร ที่ ยัง อยู่ใน หน้า ที่ ราชการ ประจำ นั้น ให้ พึง เข้าใจ ว่า ทหาร บก ทหาร เรือ แด พลด ชาว วง ๓ จำพวก นี้ ซึ่ง นับว่า เป็น ทหาร

ตาม พระราช บัญญัติ ทหาร เหล่านั้น ที่ได้ เข้า รับ ราชการ แล้วย แต่ อายุ ต่ำ กว่า ๕๐ ปี นับว่า ยัง เป็น ทหาร ที่ ยัง รับ ราชการ ประจำ ตาม พระราช บัญญัติ แต่ ว่า ให้ รับ ราชการ เป็น ผู้ใหญ่ บ้าน ได้ ตั้ง แต่ อายุ ๕๐ ปี แล้วไป

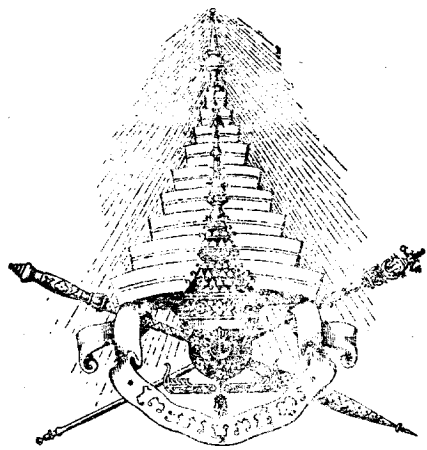
ข้อ ๒ ทหาร บก กี่ดี ทหาร เรือ กี่ดี คน ชาว วง กี่ดี ที่ ยัง มิ ได้ รับ ราชการ เป็น ทหาร หรือ ยัง มิ ปรากฏ ว่า เป็น หมู่ ทหาร หรือ คน ที่ สัมทบ กรม เข้า ชำระ เป็น ทหาร ถ้า ได้รับ ประทวน เป็น ผู้ใหญ่ บ้าน ไม่ ต้อง รับ ราชการ ทหาร ตลอด เวลา ที่ อยู่ใน ตำแหน่ง ผู้ใหญ่ บ้าน เว้นไว้ แต่ ความ ปรากฏ ว่า คน นั้น หลบหนี จาก ราชการ ทหาร ไปรับ ตำแหน่ง เป็น ผู้ใหญ่ บ้าน จึง ให้ ส่ง ตัว คืน ไปให้ รับ ราชการ ทหาร

ข้อ ๓ หมู่ ทหาร ที่ รับ ตำแหน่ง เป็น ผู้ใหญ่ บ้าน ให้ เข้า หดวง เทศาภิบาล เป็น ผู้ชำระ เร่งส่ง ให้ กรม ทหาร

ข้อ ๔ ถ้า ราษฎร ได้ เลือก ทหาร กี่ดี ฤ็ ผู้ เป็นไพร่ หดวง ฤ็ มี ดัง กัด ใน กรมหนึ่ง กรมใด กี่ดี ถ้า การ ที่ เลือก นั้น เป็น ไป โดย ชอบ ด้วย พระราชกำหนด กฎหมาย แล้ว ให้ เข้า หดวง เทศาภิบาล มี จดหมาย แจ้ง ความ แก่ ผู้บัญชา การ เจ้าของ กรม ภายใน กำหนด เดือน ๓ แต่ วันที่ ตั้ง จะ ได้ ออกใบ อนุญาต หัก โอน ให้ ตาม ขรรณ เนียม ราชการ ใน ระหว่าง เวลา ที่ สอบ ส่วน นั้น ให้ ผู้ที่ ได้ รับ ตำแหน่ง เป็น ผู้ใหญ่ บ้าน รับ ราชการ ใน หน้า ที่ เหมือน เป็น ผู้ใหญ่ บ้าน ทุก ประการ ห้าม มิให้ เรียก ค่า ขรรณ เนียม ใน การ หัก โอน จาก ผู้ใหญ่ บ้าน

ข้อ ๕ เมื่อผู้ใหญ่บ้านซึ่งเปนทหาร ฤ
มีสังกัด อยู่ต่าง กรม ซึ่งได้ ขอ โอน มา นั้น
ออกจาก ตำแหน่ง ผู้ใหญ่ บ้าน เมื่อใด ให้
ข้าหลวงเทศาภิบาล แจ้งความแก่ผู้บัญชาการ
เจ้า ของกรม ภายใน เดือน ๓

ข้อ ๖ ในเวลาที่ผู้ใหญ่บ้าน รับราช
การ อยู่ในหน้าที่ ห้ามมิให้เจ้า หม่อม นายเดิม
ใช้สอย กะเกณฑ์ แดห้ามมิให้ เกาะกุม รบ
กวน ถาน เปน คน อยู่ ใน สังกัด เดิม เปน อัน ขาด
ประกาศ มา ณ วันที่ ๓ กันยายน รัตน
โกสินทร ศก ๑๒๐ เปน วันที่ ๑๑๘๘ ใน
รัชกาล บัดนี้

ประกาศ เปลี่ยน อัตรากำเก็บ ภาษีเรือ
มณฑลต่าง ๆ

มีพระบรมราชโองการ ดำรัสเหนือเกล้าฯ
สั่ง ว่าวิธี เก็บภาษี เรือ โรง บ้าน ทุกวัน นี้ ได้
จัด การ เก็บ กัน มา ตาม ข้อ ความ ในประกาศ ดง
วัน พุทธศักราช ๑๒๓๒ และ ตาม พิกัด อัตรากำ ในท้อง ตรา
กระทรวง พระคลัง มหา สม บัด ข้อ ๒ คือ บรรดา
เรือที่ บรรทุก อัฐุ ทราบ กระเบือ และที่บรรทุก
เครื่อง กระจา เดิม ขาย ใน กรุง เทพ ฯ แด หัว

เมือง ให้นำ อากร เก็บ อากร เรือ คอก ละ
๑๖ อัฐุ วา ละ ๑ บาท ถ้าเรือที่ บรรทุก สิ้น
ค้า ต่าง ๆ เข้า มา หรือ ออก ไปขาย ใน กรุง เทพ ฯ
และหัว เมือง ไต ๆ กัด ตั้งแต่ ๒ เดือน ขึ้น
ไปให้นำ อากร เก็บ อากร เรือ ดำนั้น * คอก
ละ ๘ อัฐุ วา ละ ๓๒ อัฐุ ถ้าประจำ อยู่ ถึง
๑๒ เดือน ขึ้นไป เก็บ อากร คอก ละ ๑๖ อัฐุ
วา ละ ๑ บาท ถ้าขาย อยู่ ต่ำ กว่า ๒ เดือน
ลงมา เปน เรือ จร ห้าม มิให้ นำ อากร เก็บ
อากร เปน อัน ขาด มี พิกัด อัตรากำ ดังนี้

ทรง พระราชดำริ เห็นว่าตาม พิกัด อัตรากำเดิม
ให้เก็บ อากร แก่เรือที่ บรรทุก สิ้นค้า ขายประจำ
อยู่ตั้งแต่ ๒ เดือน ขึ้นไป คอก ละ ๘ อัฐุ วา
ละ ๓๒ อัฐุ ถ้าขาย อยู่ ต่ำ กว่า ๒ เดือน ลง มา
ห้าม มิให้เก็บ อากร นั้น ยัง เปน การ ยาก แก่
การ ที่ จะ ตรวจ ตรา เก็บ อากร แก่เรือ ตุกค้า ดังกล่าว
มา แล้ว นั้น อยู่ สมควร จะ แก้ วิธี เก็บ ภาษี
อากร เรือ ที่ บรรทุก สิ้นค้า จำหน่าย ซึ่ง จอด
ประจำ อยู่ ตั้งแต่ ๒ เดือน ขึ้นไป หรือ ต่ำ กว่า
๒ เดือน ลง มา ให้ เปน พิกัด อัตรากำ อย่าง เดียว
กัน สืบไป

จึง ทรง พระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ ประ
กาศให้ทราบทั่วกัน ว่า ตั้งแต่จำนวน รัตน
โกสินทร ศก ๑๒๐ นี้ เปน ต้น ค่อยไป บรรดา เรือที่
บรรทุก สิ้นค้า ไป จำหน่าย ใน หัว เมือง มณฑล
ใด กัด ก็ จะ จอด ประจำ อยู่ ตั้งแต่ ๒ เดือน ขึ้นไป
หรือ ต่ำ กว่า ๒ เดือน ลง มา กัด ก็ ให้ เก็บ อากร
เรือ ดำนั้น คอก ละ ๘ อัฐุ วา ละ ๓๒ อัฐุ เปน
อัตรากำ เดียวกัน เว้นไว้แต่เรือ ซึ่ง มีใบ เด็วจ ว่า
ได้ เสีย ภาษี โรง บ้าน มา แต่ เมือง ใน มณฑล
อื่น ใน ปี นั้น ๆ แล้ว จึง ไม่ ต้อง เก็บ ภาษี อัก
แต่ วิธี เก็บ ภาษี เรือ โรง บ้าน ซึ่ง ได้ เก็บ มา